

ISTANBUL HUKUK FAKÜLTESİ ANAYASA HUKUKU
STRASBOURG İNSANI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
"ÇAĞDAS TÜRKİYE KÜLTÜR TARİHİ"
PROFESÖRÜ
SERVER TANILLI'NIN MESAJI

SST
o hanna. coln

Arkadaşlar,

Türkiye'deki gelişmelerin bugün ulaşılmış bulunduğu nokta hakkında, objektif bir bilim adamı olarak, gözlemim şudur:

İçine hiç bir noktada halkın iradesi karıştırılmadan, toplumun dinamik güçlerinin eleştirisinden uzak olarak hazırlanmış bir Anayasa Tasarısı, tek yanlı bir propagandanın olanca gücüyle beyinleri yıkadığı bir ortamda, 7 Kasım'da halkın oyuna sunulacaktır.

Bütün bunlardan amaç nedir?

Tekelci sermayenin, artık hiç bir tartışma istemeyen düzenini gerçekleştirmek.

Gerçi düzen, yıllardan beri o tekelci sermayenin düzenidir; iktidarlar, onun iktidarı olmuştur. Ne var ki, o iktidara karşı ilerici, demokrat ve devrimci güçlerin temsil ettiği sosyal bir muhalefetin bulunduğu/bir gerçektir. Bu sosyal muhalefet, özellikle 1961 Anayasasının liberal, demokrat, -bir ölçüde- özgürlükçü olanaklarından da yararlanarak, sermayenin emek ve halk düşmanlığını, karanlık ve kirli niyetlerini sergilemiş durmuştur.

Tekelçi sermayenin, 1961 Anayasasına düşmanlığının kaynağında başta bu yatar. O Anayasanın halk oyuyla kabul edilmesinin hemen ertesinde tedirginliğini belirtmiş, daha sonra 12 Mart rejimindeki değişikliklerle özünü bozmaya kalkmış, bir süre sonra da "Bu anayasa ile devlet idare edilmez!" diye açıkça karşısına geçmiş; bir yandan, terörün başlıca kaynağı faşist bir gürûhu palazlandırıp, hatta iktidarına ortak ederken, bir yandan da 1961 Anayasasını toptan ortadan kaldırmanın, onun yerine kendi iktidarını sağlamlaştıracak ve bütün bir sosyal muhalefeti susturabilecek bir Anayasa koymanın yollarını aramıştır.

Ve doğrusu bulmuştur da.

İşte bugün, tekelci sermaye, yıktığı anayasasının yerine, kendi özlemlerini dile getirecek bir anayasanın taslağını halkın karşısına çıkarmış bulunuyor.

Yeni Anayasa Tasarısı, 12 Eylül'den önce, tekelci sermaye neyi istiyor idiyse, hepsini -hem de fazlasıyla- dile getirmektedir. Tekelci sermaye, 12 Eylül'den önce neyi istiyor, neyi istemiyordu?

1) Tekelci sermaye basta, düşünce özgürlüğünün karşındaydı. Yalnız sermayenin görüşleri dile getirilsin, ama ilerici, demokrat ve devrimci düşünceler ortaya çıkmasın, yayılsın, örgütlenmesin istiyordu. Yıllardır söylediği "Batılılaşma" şarkılarına karşın, "Batı demokrasisi"ni, o demokrasinin temel ilkesinin de düşünce ve örgütlenme özgürlüğü demek olduğunu bir türlü öğrenememisti, ya da öğrenmek istemiyordu. Yeni Anayasa Tasarısı, onun en başta bu isteğini güvence altına alıyor. 1961 Anayasasının, -bir ölçüde- Batı demokrasisine de uygun bütün özgürlükçü katkıları reddedilmiştir.

Tasarı, bu içeriğiyle anayasalaşırsa, ülkemizde artık yalnız sermaye konuşacak, yalnız onun ideolojisi rahatça örgütlenebilecek; ama emekçi halk, işçi sınıfı, onun aydınları susturulacaktır. Tasarıda o denli ileri gidilmiştir ki, vazgeçtik düşünce özgürlüğünden, insanların "yaşama hakkı" bile askıya alınmıştır: Çağına ters düşmüş bir iktidar, gözüne kestirdiği insanları, rahatça ortadan kaldıracabilecek, cinayetlerinin hesabını vermekten, gene anayasaya dayanarak rahatça sıyrılabilecektir.

2) Tekelci sermaye, 12 Eylül'den önce, emekçi halk, işçi sınıfı sermayeye boyun eğsin, hakkını aramasın istiyordu.

1961 Anayasasını bu yünden de sindirememisti bir türlü. Çünkü, bu Anayasa, demokrasinin bir yerde "sınıflararası bir denge rejimi" olması gerektiği noktasından hareketle, işçi sınıfına bir takım temel haklar tanımıştı. Bu dengeyi tam anlamıyla kuramamıştı gerçi, ama kurmak istemişti.

Yeni Anayasa Tasarısı ise, işçi sınıfının, bir demokraside o çok doğal hak ve özgürlüklerine karşı, sermayenin düşmanca tavrını da dile getirmektedir.

Grev hakkı, toplu sözleşme hakkı, öylesine kısıtlanmıştır ki, bir yerde son söz sermayeye, onun sahiplerine bırakılmıştır. Daha korkuncu, patrona da lokavt hakkı tanınmıştır; yani patron, işyerinin kapılarını, emekçilerin yüzlerine kapatacak, kapatabilecektir.

Hele, sendika özgürlüğüne öylesine kısıtlamalar getirilmiştir ki, işçi sendikaları, emekçilerin haklarını, kendilerinden beklenen biçimde ve nitelikte savunamayacaklar, göstermelik bir kuruluş olarak kalacaklardır.

3) Tekelci sermaye, 12 Eylül'den önce, devlette bütün dizginlerin tek elde toplanmasını istiyordu. Böylece, işini daha kolay, daha çabuk görecekti. İktidarı tek kişinin elinden koparıp parlamentoya verebilmiş ve bunu nice acılar pahasına yapabilmiş bir toplum olduğumuzu gözardı eden yeni Anayasa Tasarısı, parlamentoyu arka plana iterek, "yürükme" bahanesiyle, sorumsuz bir organı, Cumhurbaşkanı olmadık yetkilerle donatmıştır. Devletin nice yaşamsal kararlarında, son söz onun, o tek kişindir. artık.

Sermayenin, sırası geldiğinde, o kişiye, kimlere karşı ve nasıl bir rol oynatabileceğini kestirebilmek için kâhin olmaya hiç de gereksinim yoktur.

4) Son olarak, tekelci sermaye, 12 Eylül'den önce, yarının bağımsızlığı ile, iktidarların anayasaya ve hukuka aykırı işlemlerini denetlemesinin karşısındaydı. 1961 Anayasasına yönelttiği en önemli eleştirilerden biri de bu noktada idi.

Yeni Anayasa Tasarısı, bu konuda da hayli önlemler almıştır. Ve üstelik, ilerici, demokrat ve devrimci güçlerin ensesinde boza pişirmek amacıyla, bugün hiç bir demokrat ülkede bulunmayan Devlet Güvenlik Mahkemelerini yeniden kurmak istemektedir.

İşte, bütün bu hükümleri ve nitelikleriyle, yeni Anayasa Tasarısı bir gericilik belgesidir; çağdışıdır, insanlık dışıdır. Türkiye'nin bugünkü ve yarınki beklentilerine yanıt getirmekten de uzaktır.

Bütün iddiaların tersine demokrasiye dönmüyoruz. Bütün dünya bilmelidir ki, Türkiye burjuvazisinin gündeminde

böyle bir şey yok. Gerçek anlamıyla hiç bir zaman olmamıştı zaten; bugün ise hiç yok! Türkiye'de, nice acılar pahasına kazanılmış bütün bir siyasal mirası reddederek, demokrasi ve özgürlük düşmanı, giderek halk düşmanı bir rejimi yerleştirmenin tezgâhı yapılmaktadır. Anayasa adına hazırlanan da iste böyle bir tezgâhın kılıfıdır. Halka da bu oyunda, bu pis oyunda bugün figüranlık yaptırılmak istenmektedir.

Yasar mı böyle bir rejim? Yasayabilir mi?

Bu, Türkiye'de ilerici, demokrat ve devrimci güçlerin kararlılığına ve herşeyden önce de derlenip toparlanıp, yekpâre bir güç haline gelip gelmemesine bağlıdır.

Başka hiç bir şeye de bağlı değildir.

Umut bundadır, kurtuluş da bunda.

Ey Türkiye'nin ilerici, demokrat ve devrimci güçleri, birleşiniz!.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ
TÜSTAV